

היכנון לשינויי המיסוי המתוכננים לשנת המס 2022 ואילך

הכותב: רמי אריה, עורך דין ורואה חשבון*

בהתאם לטיטוט חוק ההסדרים של משרד האוצר, צפויים בשנת המס 2022 שינויים מהותיים ורבים בהוראות המס, לרבות, במס הכנסה, מע"מ, מיסוי מקרקעין ובחוק המזומן, אשר כפי שתראו להלן עומדים בחלקם ליצור שינויים דרמטיים באופן הדיווח ובחבוינות המס של חברות ויחידים לרשויות המס. כדאי להתחיל כבר ללמוד ולהתכונן לקראתם, ויפה שעה אחת קודם.

תמצית השינויים דנן, בהתאם להצעת מחליטים שהגיש שר האוצר לאישור הממשלה, של חוק ההסדרים האמור להיות מאושר יחד עם אישור תקציב המדינה בכנסת, עם פרשנות מסוימת שלנו, הם כדלהלן:

שינויי חקיקה במס הכנסה

1. דיווח על בסיס מצטבר או על בסיס מזומן למס הכנסה

1.1 כל חבר בני אדם יחויב בדיווח על בסיס מצטבר לצורכי מס – למעט, חבר בני אדם שמחזור הכנסותיו נמוך מ- 10 מיליון ₪ בשנה ולמעט חבר בני אדם העוסק במשלח יד מיוחד כהגדתו בצו מס הכנסה (קביעת משלח יד מיוחד, התשס"ג - 2003).

בעיקר: בעלי מקצועות חופשיים המפורטים בצו, העוסקים בסוגים שונים של ייעוץ ושירותים. ובתנאי שבעלי המניות בחבר בני האדם גם עובדים בו בפועל.

1.2 יחיד או חבר בני אדם שאינו חייב בדיווח מצטבר כאמור לעיל - יוכלו לדווח על בסיס מצטבר או על בסיס מזומן לפי בחירתם – למעט, על הכנסות ממכירת מלאי או הכנסות אחרות שלא ניתן לדווח עליהם לפי בסיס מזומן – והם ידווחו על בסיס מצטבר.

1.3 מעבר בין שיטות הדיווח יותר רק מבסיס מזומן לבסיס מצטבר ולא להפך. הפרשי המעבר ייפרסו על פני שלוש שנים משנת המעבר ואילך.

2. ניכוי מס יסף מהכנסות גבוהות - יחיד אשר הכנסותיו הכוללות עולות על המינימום הקבוע בפקודת מס הכנסה (בשנת 2021 – 647,640 ₪) חייב במס יסף (3%) – מוצע לקבוע כי תשלום ליחיד כזה יחוייב גם בניכוי במקור בגין מס היסף. כך כל תשלום ליחיד בגין עבודה, שירותים או נכסים (מכירת נכס) – לשכיר או לעצמאי או לאדם פרטי, אשר מהווה הכנסה חייבת בידיו – יחוייב גם בניכוי מס יסף, בנוסף לניכוי במקור החל עליו כיום לפי תקנות המס.

3. חובת דיווח כללית על כל קבלת הכנסה מהשכרת דירות מגורים - גם בסכום הנמוך מתקרת הפטור ממס על הכנסת מהשכרת דירה למגורים.

4. חובת תשלום מס עם קבלת שומה סופית

4.1 תחול חובה לתשלום מידי בשיעור של 30% מחבות מס לפי שומה סופית לאחר השגה, אשר תופק על ידי פקיד שומה, מנהל מע"מ או מנהל מיסוי מקרקעין.

זאת, בניגוד למצב כיום, לפיו אין חובת תשלום חבות מס בכלל, בגין שומות שהופקו על ידי רשויות המס, עד הכרעה של בית המשפט המחוזי בערעור המס.

4.2 החובה לתשלום 30% מחבות המס במחלוקת, לא תחול על נישומים אשר מחזור ההכנסות שלהם נמוך מ- 20 מיליון ₪ לכל אחת משנות המס שבמחלוקת, או שסכום המס השנני במחלוקת נמוך מ- 20 מיליון ₪ לפחות.

5. הגברת הפיקוח על שימוש במטבע וירטואלי - לקבוע כי מי שהחזיק ביום אחד או יותר בשנת המס, ישירות או באמצעות ילד שגילו עד 18 שנים, מטבע וירטואלי בשווי של 200,000 ₪ או יותר, או רכש מטבע כזה בעלות זו, יחויב בהגשת דוח שנתי למס הכנסה באותה שנה.

6. העברת נתונים פיננסיים לרשות המיסים – הבנקים, נותני אשראי, חברות ביטוח, חברות סליקה, חברות להעברת תשלומים דיגיטליים וחברות העוסקות בהמרת מט"ח, יחויבו בהעברת מידע, באופן מקוון לרשות המיסים של כל הפעולות הכנסות והוצאות, בחשבונות העסקיים שהם מנהלים עבור הלקוחות שלהם. לרבות, מידע על פעולות בעו"ש, תוכניות חיסכון, קרנות נאמנות, פיקדונות, חשבונות מט"ח וכדומה.

שינויי חקיקה במס ערך מוסף

7. חייב תושבי חוץ במע"מ בגין מתן שירותים דיגיטליים ומכר טובין פטורים ממכס לתושבי ישראל
7.1 תושב חוץ הנותן שירות דיגיטלי, לרבות, אספקת תוכנות, מוצרי בידור, ספרים, מוזיקה, הגרלות, משחקים ושירותי תקשורת ושירותי רדיו וטלוויזיה לאדם פרטי שאינו עוסק, מוסד כספי או מלכ"ר – יהיה חייב בעצמו בתשלום מע"מ בגין עלות השירות.

7.2 תושב חוץ הנותן שירות דיגיטלי, שירותי תקשורת ושירותי רדיו וטלוויזיה, לעוסק, מוסד כספי או מלכ"ר – לא יהיה חייב בעצמו בתשלום מע"מ בגין עלות השירות, אלא מקבל השירות יהיה חייב בתשלום המע"מ – כפי המצב החוקי כיום (חשבונית עצמית).

7.3 תושב חוץ המוכר טובין בעלי ערך נמוך (הפטורים ממכס ו/או עד \$75) באמצעות חנות מקוונת לאדם פרטי שאינו עוסק, מוסד כספי או מלכ"ר – יהיה חייב בעצמו בתשלום מע"מ בגין עלות הטובין.

7.4 תחול חובת רישום ודיווח על תושב חוץ המספק שירותים דיגיטליים או מוכר טובין מוחשיים בעלי ערך נמוך. תושב החוץ יהיה חייב ברישום במע"מ ובדיווח על העסקאות. אולם, הוא לא יחויב בפתיחת חשבון עסקי בתאגיד בנקאי בישראל, לא יחויב בנציגות מקומית ולא יחויב בפתיחת חברה בישראל.

8. הקצאת חשבוניות מס אוטומטיות רק באמצעות רשות המיסים

8.1 כל עוסק יהיה חייב לפנות לרשות המיסים כדי לקבל הקצאת מספרים לחשבוניות מס מקוונות בעסקאות שמחירן 5,000 ₪ או יותר.

8.2 לא יהיה ניתן לנכות מס תשומות בשל חשבונית שאינה חשבונית מקוונת, בגין עסקה שמחירה 5,000 ₪ או יותר.

8.3 מנהל מע"מ יהיה רשאי לסרב לבקשה להוצאת חשבונית מס מקוונת, במידה ומצא שהמבקש מעורב בהפצת חשבוניות מס שלא כדין, או בשימוש בהן.

8.4 הוראות אלו יחולו מיום 1.1.2023 ואילך.

9. חובת תשלום מס עם קבלת שומה סופית

9.1 תחול חובה לתשלום מידי בשיעור של 30% מחבות מס לפי שומה סופית לאחר השגה, אשר תופק על ידי פקיד שומה, מנהל מע"מ או מנהל מיסוי מקרקעין.

זאת, בניגוד למצב כיום, לפיו אין חובת תשלום חבות מס בכלל בגין שומות שהופקו על ידי רשויות המס, עד הכרעה של בית המשפט המחוזי בערעור המס.

9.2 החובה לתשלום 30% מחבות המס במחלוקת, לא תחול על נישומים אשר מחזור ההכנסות שלהם נמוך מ- 20 מיליון ₪ לכל אחת משנות המס שבמחלוקת, או שסכום המס השנני במחלוקת נמוך מ- 20 מיליון ₪ לפחות.

שינויי חקיקה במיסוי מקרקעין

10. הגבלת פטור לינארי מוטב בשיחלוף בית קרקע - לתקן את סעיף 48א לחוק, כך שמי שרכש קרקע לבניית דירת מגורים ומוכר דירת מגורים אשר בנה עליה לא יוכל להנות מחישוב מוטב של מס השבח (לינאריות חדשה), אלא אם הוציא היתר בנייה לדירה, עד ליום 31.12.2024.

11. קיצור התקופה לשיחלוף מכירת דירות מגורים לשנה אחת בלבד - לקצר את התקופה בסעיף 49ג(1) לחוק, בה יראו את הדירה הנמכרת כדירת מגורים יחידה בבעלות המוכר, גם אם יש לו בנוסף על הדירה הנמכרת, דירת מגורים שנרכשה כתחליף לדירה הנמכרת ל- 12 חודשים.

במקום 24 חודשים כיום, לאחר שביום 6.7.2021 פקעה הוראת השעה שקיצרה את התקופה ל- 18 חודשים.

12. קיצור התקופה לשיחלוף רכישת דירות מגורים לשנה אחת בלבד - לקצר את התקופה בסעיף 9ג(1)ג(2) לחוק, בה יראו את הדירה הנרכשת כדירת מגורים יחידה בבעלות המוכר, גם אם יש לו בנוסף על הדירה הנרכשת, דירת מגורים אחרת - ל- 12 חודשים.

במקום 24 חודשים כיום, לאחר שביום 6.7.2021 פקעה הוראת השעה שקיצרה את התקופה ל- 18 חודשים.

13. חובת תשלום מס עם קבלת שומה סופית

13.1 תחול חובה לתשלום מידי בשיעור של 30% מחבות מס לפי שומה סופית לאחר השגה, אשר תופק על ידי פקיד שומה, מנהל מע"מ או מנהל מיסוי מקרקעין.

זאת, בניגוד למצב כיום, לפיו אין חובת תשלום חבות מס בכלל בגין שומות שהופקו על ידי רשויות המס, עד הכרעה של בית המשפט המחוזי בערעור המס.

13.2 החובה לתשלום 30% מחבות המס במחלוקת, לא תחול על נישומים אשר מחזור ההכנסות שלהם נמוך מ- 20 מיליון ₪ לכל אחת משנות המס שבמחלוקת, או שסכום המס השנני במחלוקת נמוך מ- 20 מיליון ₪ לפחות.

שינויי חקיקה בחוק עידוד השקעות הון

14. חברות עליהן חל חוק עידוד השקעות הון, יהיו זכאיות בהוראת שעה לשנה אחת, לחלק דיבידנדים מהכנסותיהן הצבורות הפטורות, וליהנות משיעור מס מוטב בגין מס החברות על הכנסות אלו, שיש לשלמו עם חלוקת הדיבידנדים. בכפוף לתנאים שייקבעו, לרבות התנאי כי החברה תשקיע במפעל תעשייתי, בתקופה של חמש שנים, לשם רכישת נכסים יצרניים. למעט: בניינים, השקעה במחקר ופיתוח בישראל, או תשלום שכר עבודה לעובדים חדשים שנוספו למפעל ביחס למספר העובדים שהועסקו במפעל בתום שנת המס 2021.

שינויי חקיקה בחוק לצמצום השימוש במזומן

15. הקטנת הסכום המירבי לתקבול/תשלום עסקי במזומנים לסך של 6,000 ₪ (במקום 11,000 ₪ כיום), החל מיום 1.8.2022 ואילך.

16. הקטנת הסכום המירבי לתקבול/תשלום במזומנים בין אנשים פרטיים לסך של 15,000 ₪ (במקום 50,000 ₪ כיום), למעט לגבי תשלום שמבצע אדם פרטי לאדם פרטי אחר, בגין רכב פרטי עד סך של 50,000 ₪, החל מיום 1.8.2022.

17. לתת סמכות לרשות המיסים להטיל קנסות מנהליים על הפרות החוק, כאמצעי אכיפה, בנוסף לעונשי המאסר ועיצומים כספיים החלים בגין הפרת החוק.

נציין, כי מדובר בשינויים מהותיים ומשמעותיים ביותר, אשר עלולים להביא לחבויות מס ותשלומי מס גבוהים בכל מישורי המס. ראוי לשקול, ללמוד ולהיערך לאפשרות כי שינויים אלו ייכנסו לתוקף, כחלק מההיערכות לשנת המס 2022 ואילך. אנו לרשותכם למידע נוסף.

*רמי אריה עו"ד רו"ח ויועץ מיסוי, בעל משרד לדיני מסים, חבר צוות התגובות של לשכת עורכי הדין בישראל, מרצה בכיר בתחום דיני המס ומנהל מקצועי של אתר האינטרנט מסים ועסקים il.co.ralc.www